

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI

w I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Nowym Sączu

I. Cele ogólne oceniania

1. Rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych.
2. Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.
3. Dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka.
4. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
5. Pomoc w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie ucznia do dalszej pracy.

II. Zasady obowiązujące w ocenianiu

1. Ocenianie ucznia odbywa się z poszanowaniem następujących zasad:
 - sprawiedliwość,
 - obiektywność,
 - jawność.
2. W zakres oceny z matematyki wchodzi następujące elementy:
 - wiadomości w zakresie określonym przez podstawę programową z matematyki, w zależności od profilu w zakresie podstawowym lub rozszerzonym
 - umiejętność wykorzystania wiadomości do rozwiązywania różnych problemów,
 - udział w konkursach przedmiotowych,
 - udział w sesjach popularno-naukowych lub w kole matematycznym.
3. Uczeń w ciągu semestru powinien otrzymać minimum 3 oceny częściowe z minimum dwóch różnych form pomiaru, systematycznie rozłożone w czasie.
4. Uczeń po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej jednego tygodnia) ma prawo nie być oceniany przez co najmniej trzy dni (usprawiedliwiona nieobecność związana z chorobą lub innymi sytuacjami losowymi).
5. **Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe.** Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową lub sprawdzian z przyczyn losowych (dłuższa nieobecność w szkole), powinien napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem (do 10 dni roboczych).
6. W przypadku, gdy uczeń nie stawi się na sprawdzian w wyznaczonym terminie bez podania ważnej przyczyny, usprawiedliwionej na podstawie np. zwolnienia lekarskiego, ma tylko jeden termin (zazwyczaj będzie to termin poprawkowy dla całej klasy).
7. Prace klasowe i sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w terminarzu dziennika elektronicznego.
8. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu/pracy klasowej, zostaje on przesunięty na kolejną lekcję (o ile nie koliduje to ilościowo z wcześniej zapowiedzianymi sprawdzianami/pracami klasowymi z innych przedmiotów) lub odbywa się w ustalonym terminie w ramach zastępstwa.
9. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji jeden raz w semestrze i dodatkowo jeden raz brak zadania domowego. Nieprzygotowanie zwalnia z pisania niezapowiedzianej kartkówki oraz z odpowiedzi ustnej i obejmuje też brak pracy domowej lub zeszytu. Zgłoszenie braku zadania zwalnia ucznia wyłącznie z posiadania pracy domowej (zeszytu).

10. Brak lub odpisywanie zadań domowych, oddawanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie, plagiatów z Internetu równa się ocenie niedostatecznej.
11. Prace pisemne napisane nieczytelnie lub rażąco nieestetycznie nie podlegają ocenianiu, jeśli uczeń nie ma opinii poradni o dysfunkcji (ocena niedostateczna).
12. **Uczeń piszący pracę klasową, sprawdzian lub kartkówkę niesamodzielnie, korzystając z niedozwolonych źródeł i pomocy (np. ściągniętych, telefonów komórkowych, itp) otrzymuje ocenę niedostateczną.**
13. Uczeń w trakcie prac pisemnych nie może korzystać z żadnych urządzeń elektronicznych z wyjątkiem kalkulatora (ale zabronione jest korzystanie z kalkulatora w telefonie komórkowym, komputerze, tablecie lub zegarku smartwatch).
14. Termin podania wyników pracy klasowej/sprawdzianu nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu jego przeprowadzenia (może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole lub innych sytuacji losowych).
15. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń, w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
16. Skala ocen cząstkowych z prac pisemnych określona jest w Statucie I Liceum Ogólnokształcącym z oddziałami dwujęzycznymi w Nowym Sączu.

III. Narzędzia i formy kontroli oraz oceniania

1. Praca klasowa

- Praca samodzielna w formie pisemnej obejmująca wiadomości dotyczące jednego działu lub jego fragmentu, trwająca 45 min. lub 90 min, a także prace sprawdzające: półroczne lub roczne oraz testy typu maturalnego i matury próbne (w ostatnim przypadku trwające 170-180 min.)
- Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w terminarzu dziennika elektronicznego.
- Pod uwagę brana jest poprawność odpowiedzi, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii i symboli matematycznych.
- Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać ich z całą klasą, to powinien uczynić to w terminie poprawkowym dla całej klasy uzgodnionym z nauczycielem do 10 dni roboczych.

2. Sprawdzian

- Praca samodzielna w formie pisemnej obejmująca wiadomości dotyczące maksymalnie 5 jednostek tematycznych, trwająca 20-45 min.
- Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w terminarzu dziennika elektronicznego.
- Pod uwagę brana jest poprawność odpowiedzi, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii i symboli matematycznych.
- Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać ich z całą klasą, to powinien uczynić to w terminie poprawkowym dla całej klasy uzgodnionym z nauczycielem do 10 dni roboczych.
- O możliwości poprawy oceny ze sprawdzianu decyduje nauczyciel uwzględniając poziom opanowania wiadomości przez całą klasę i znaczenie sprawdzanego materiału

w dalszej nauce. Informację o możliwości poprawy uczniowie otrzymają dniu otrzymania wyników ze sprawdzianu.

3. Kartkówka

- Praca samodzielna w formie pisemnej obejmująca część materiału – 3 ostatnie lekcje, trwająca 10-20 min.
- Kartkówka nie musi być zapowiedziana przez nauczyciela.
- Pod uwagę brana jest poprawność metody i odpowiedzi.
- Nie przewiduje się poprawiania otrzymanych ocen.

4. Odpowiedź ustna

- Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi.
- Uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi obejmującej trzy ostatnie jednostki tematyczne.
- Ocenie podlega język matematyczny, umiejętności wnioskowania, uogólniania, uzasadniania, analizowania tematu czy zadania, zawartość rzeczowa, formułowanie spostrzeżeń, wyrażanie sądów, trafność doboru metod rozwiązania danego zagadnienia.
- Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie.

6. Praca domowa

- Praca wykonana w zeszyte przedmiotowym lub zeszyte ćwiczeń, podlega ocenie minimum jeden raz w półroczu (może być w formie kartkówki).
- Na ocenę ma wpływ zawartość merytoryczna, staranność, sposób rozwiązania, systematyczność.
- Brak pracy domowej lub praca domowa odpisana – ocena niedostateczna.
- Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej za błędne rozwiązanie pracy domowej.
- Ocena z pracy domowej nie podlega poprawie.
- Zadania dla chętnych o podwyższonym stopniu trudności (uczeń może otrzymać ocenę lub np. znak „+”).

7. Aktywność

- Zaangażowanie w tok lekcji poprzez częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, prawidłowe rozwiązywanie zadań, oryginalność i pomysłowość rozwiązania problemu, przygotowanie dodatkowych materiałów, praca w grupie, która poprawnie rozwiązała zadany problem (ocena lub np. „+”).
- Bierność ucznia, nie uczestniczenie w pracy grupy oraz uniemożliwianie pracy na lekcji (ocena lub np. „-”).
- Udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach – awans do każdego kolejnego etapu ocena cząstkowa celująca.
- Aktywność poza lekcjami w dziedzinie matematyki (uczeń może otrzymać ocenę lub np. znak „+”).
- Referaty.
- Projekty.
- Wykonanie pomocy naukowych.

IV. Sposoby korygowania niepowodzeń i podnoszenie osiągnięć uczniów

1. Uczeń ma prawo jeden raz poprawić ocenę z pracy klasowej (wg zasady z punktu III.1) lub sprawdzianu (wg zasady z punktu III.2).
2. Nie zgłoszenie się na poprawę bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z rezygnacją z prawa do poprawy.
3. W przypadku uzyskania na poprawie oceny gorszej od pierwotnej nie bierze się jej pod uwagę przy ocenianiu semestralnym, ale wpisuje do dziennika.
4. Terminy poprawkowe mogą odbywać się poza lekcjami w ramach konsultacji z nauczycielem.
5. W sytuacji zagrożenia oceną niedostateczną nauczyciel może zaproponować uczniowi jeszcze jedną pracę poprawkową z materiału z całego semestru lub roku pod warunkiem, że uczeń wykorzystał wszystkie możliwości poprawy oceny z prac klasowych.

V. Ustalanie oceny semestralnej i końcowej

Ocenę śródroczną i roczną ustala nauczyciel prowadzący przedmiot opierając się na wymaganiach edukacyjnych i biorąc pod uwagę pełny zakres pracy i wysiłku ucznia. Przy ustalaniu oceny końcowej uwzględnia się możliwości ucznia, jego wkład pracy, systematyczność i zaangażowanie. Punktem wyjścia przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej jest średnia ważona ocen cząstkowych wg skali określonej w Statucie I Liceum Ogólnokształcącym z oddziałami dwujęzycznymi w Nowym Sączu.

Ustala się następujące wagi dla poszczególnych form oceniania:

- Praca klasowa – waga 3
- Sprawdziany pisemne – waga 3
- Kartkówki – waga 2
- Odpowiedzi ustne – waga 1
- Praca domowa – waga 1
- Aktywność na lekcji – waga 1
- Prace dodatkowe – waga 1
- Udział w konkursach – waga 1
- Inne formy aktywności – waga 1

VII. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

Warunki uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywana są zawarte w Statucie I Liceum Ogólnokształcącym z oddziałami dwujęzycznymi w Nowym Sączu.

VIII. Sposoby gromadzenia informacji o uczniu oraz informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów)

1. Zasady informowania uczniów

- Na początku roku szkolnego uczniowie zostają zapoznani z przedmiotowym systemem oceniania z matematyki.
- Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły.
- Oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), oparte o opracowane kryteria.
- Uczeń ma wgląd do swojej pracy pisemnej podczas omawiania danej pracy pisemnej lub w innym terminie w obecności nauczyciela.
- Informacja o proponowanej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej lub nieklasyfikowaniu przekazywana jest uczniowi zgodnie ze Statutem Szkoły.

2. Zasady informowania rodziców (prawnych opiekunów)

- Na początku roku szkolnego rodzice zostają poinformowani przez wychowawców o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów zgodnie ze Statutem Szkoły.
- O ocenach częściowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań.
- Informacja o ocenach jest także dostępna w dzienniku elektronicznym po zalogowaniu.
- Rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych swoich dzieci w obecności nauczyciela.
- Informacja o proponowanej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej lub nieklasyfikowaniu ucznia przekazywana jest rodzicom zgodnie ze Statutem Szkoły.

3. Dokumentowanie osiągnięć uczniów

- Oceny częściowe, śródroczne i roczne wpisywane są w dzienniku lekcyjnym.
- Nauczyciel może prowadzić dodatkowy arkusz, w którym zapisuje ilości punktów zdobytych przez ucznia za poszczególne prace pisemne i inne aktywności podlegające ocenie.

IX. Wymagania edukacyjne z matematyki

1. Wymagania wykraczające – ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania klasy, poprawnie interpretuje i rozwiązuje zadania problemowe łączące wiadomości z różnych dziedzin,
- osiąga sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach matematycznych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim albo posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.

2. **Wymagania dopełniające – ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**
 - opanował biegle pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
 - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
 - potrafi dowodzić twierdzenia objęte programem nauczania,
 - umie ocenić poprawność podanego ogólnego rozumowania i stosować analogie w rozwiązywaniu problemów,
 - biegle posługuje się terminologią matematyczną, rozumie teksty matematyczne i potrafi je wykorzystywać.

3. **Wymagania rozszerzające – ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:**
 - opanował materiał przewidziany programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
 - samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące programu danej klasy,
 - poprawnie posługuje się językiem matematycznym,
 - umie pracować z tekstem i rozwiązywać zadania przez analogie,
 - opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
 - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

4. **Wymagania podstawowe – ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:**
 - opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się matematyki,
 - rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela.

5. **Wymagania konieczne – ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:**
 - ma braki w opanowaniu podstawy programowej, jednak braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z matematyki,
 - rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela.

6. **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**
 - nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
 - nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
 - nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać typowego zadania o niewielkim stopniu trudności.